



Fotografie: © George Burgraff

# Regio Rivierenland

Concept  
Programma Welvarend Rivierenland  
2010-2014

## **1. Inleiding op het programma**

*Toelichting op het proces om te komen tot een programma Welvarend Rivierenland*

Dit programma is tot stand gekomen op basis van:

- ◆ Een ontwikkeldocument waarin de aanleiding, probleemstelling, lopende projecten en een eerste aanzet van de doelen van het programma zijn verwerkt.
- ◆ De Sociaal Economische Visie.
- ◆ Presentatie in programmaraad Welvarend op 27 oktober 2010 over programma Welvarend.
- ◆ Gesprekken met leden van de programmaraad (portefeuillehouders EZ en R&T).

De gesprekken, presentatie en documenten tezamen hebben geleid tot bijbehorend concept programma Welvarend.

Op 24 januari 2011 is dit programma in de programmaraad Welvarend besproken.

*Achtergrond*

In dit programma volgen wij de structuur van de afbeelding op pagina 4. Wij starten met de aanleiding en probleemstelling die de basis zijn voor het programma. Vervolgens gaan wij in op visie, missie en doelen. Deze doelen worden tot slot uitgewerkt in concrete projecten, die deels in uitvoering zijn en deels nieuw zijn.

## **2. Programmadefinitie**

### **2.1 Uitdaging**

Binnen het programma Welvarend staat de sociaal-economische ontwikkeling van Rivierenland centraal. De regio Rivierenland wordt omringd door enkele grote stedelijke gebieden. Hierdoor kent de regio een sterke, maar qua richting versnipperde, externe oriëntatie. Mede door de ligging van de regio is bovendien de druk op de commerciële en maatschappelijke voorzieningen groot en is er sprake van een zeer dynamische arbeidsmarkt. Dit leidt tot omvangrijke ingaande en uitgaande stromen van consumenten, bezoekers en pendelaars.

### **2.2 Aanleiding**

Uit de probleemstelling blijkt dat delen van de regio Rivierenland soms een (begrijpelijke) externe oriëntatie hebben, maar dat ook de samenwerking in de regio kansen biedt. De regio is gebaat bij een economie die Rivierenland onderling verbindt en connecties met omliggende regio's versterkt. Daarom werken de tien gemeenten in de regio met de gemeente Druten en de externe partners zoals de KvK samen op het gebied van economische stimulering. Gezamenlijk hebben deze partners het actieprogramma 'Welvarend Rivierenland' opgesteld, dat is afgeleid van de 'Sociaaleconomische Visie Rivierenland 2009-2020' en de toeristisch-recreatieve visie 'Kansen tussen de dijken'. Het moment om het programma te actualiseren is aangebroken. Niet alleen is de economische situatie de afgelopen jaren drastisch veranderd, maar de regio kent ook nieuwe bestuurlijke verhoudingen door de gemeenteraadsverkiezingen. Bovendien is een groot aantal projecten afgerond of in uitvoering en zijn er nieuwe projecten bij gekomen.

### **2.3 Visie en missie**

Binnen de regio vindt een herbezinning plaats op de strategische positionering van Rivierenland voor de komende jaren. De regio is gebaat bij versterking van de interne samenwerking; er liggen kansen om de regio sociaal-economisch beter op de kaart te zetten. Belangrijk daarbij is dat het lokale bestuur en de lokale politiek samen met de partners een gezamenlijk streven formuleren: waar willen wij als regio ons op de lange termijn op richten en wat gaan wij daar nu aan doen? De resultaten van de verkenning van deze vragen zullen worden opgenomen in een geactualiseerde sociaaleconomische visie. De regio zet bij de actualisatie van het economische programma niet in op een grote koerswijziging. Dit betekent dat projecten die in uitvoering of in voorbereiding zijn worden overgenomen in het nieuwe programma.

De visie en missie van het programma Welvarend kan als volgt verwoord worden:

In Rivierenland is sprake van een goede balans tussen duurzame economische groei en behoud en versterking van een goede leefomgeving, waardoor de inwoners, bezoekers en bedrijven graag in de regio (ver)blijven. Om dit te realiseren wordt ingezet op bedrijvigheid die past bij de regio, de economische structuur versterkt en aansluit op de wensen en mogelijkheden van de bevolking.

## 2.4 Programmadoel

De doelstelling van het programma Welvarend is een duurzame economische ontwikkeling van Rivierenland met een goed evenwicht tussen de economische, sociale en ecologische aspecten. Dit betekent dat wordt ingezet op:

- Toename van de welvaart ofwel het Bruto Regionaal Product;
- Toename van de bestedingen door inwoners en bezoekers;
- Toename van de investeringen door bestaande bedrijven;
- Aantrekken van bedrijven die passen bij de aard en schaal van Rivierenland;
- Afname van de uitgaande pendel en werkloosheid door een toename van de werkgelegenheid passend bij het opleidingsniveau van de beroepsbevolking;
- Goede landschappelijke en ruimtelijke inpassing van de bestaande en nieuwe bedrijvigheid.

## 2.5 Afbakening

De sturingsmogelijkheden van de regio zijn met name faciliterend van aard. Ingezet wordt op vier beleidsthema's waarvan uit de sociaal-economische visie en de gesprekken met de portefeuillehouders is vastgesteld dat die van regionaal belang zijn. Het gaat daarbij om gebieden waar versterking cruciaal is voor het realiseren van doelstellingen en versterking mogelijk wordt door regionale samenwerking:

1. Versterking werklocaties (aanbod en kwaliteit)
2. Versterking toeristisch-recreatieve aanbod
3. Versterking van commerciële en niet-commerciële voorzieningen
4. Versterking land- en tuinbouw

Met de beoogde beleidsthema's worden concrete doelen, resultaten en effecten nagestreefd. Deze zijn per beleidsthema nader uitgewerkt.

Het programma Welvarend loopt al langere tijd en er zijn ook al veel projecten gestart. De projecten die in uitvoering of in voorbereiding zijn, zijn overgenomen in het programmaplan voor de periode 2011-2014. Daarnaast is er een aantal nieuwe regionale projecten opgenomen die voortvloeien uit het EPO dat in 2009 is opgesteld en/of de gesprekken die de kwartiermakers medio 2010 hebben gevoerd met portefeuillehouders EZ en Recreatie & Toerisme.

## 2.6 Samenhang met andere programma's

Het programma 'Welvarend Rivierenland' hangt nauw samen met de vier andere programmaplannen. Voor de sociaal-economische ontwikkeling van de regio is de *Bereikbaarheid* een belangrijke voorwaarde. Eén van de regionale projecten, namelijk de ontwikkeling van waterverbonden- en watergebonden bedrijvigheid is mede gebaseerd op de goede bereikbaarheid van de regio. Deze moet dan wel gegarandeerd zijn, ook op de langere termijn. Daarnaast dient bij elke economische dan wel toeristisch recreatieve ontwikkeling aandacht geschonken worden aan de bereikbaarheidseffecten van de ontwikkelingen. Tot slot is de ontwikkeling van een utilitair fietspadennetwerk, een project opgenomen in het programma Bereikbaar, ook belangrijk voor de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de regio.

Het programma Welvarend kan bijdragen aan *Participatie* door middel van de groei van de werkgelegenheid, en dan wel zo dat deze aansluit bij het aanbod aan werknemers in de regio. Zo krijgen meer mensen een kans op de arbeidsmarkt. Ook ligt er een link met hoger onderwijs; tezamen kunnen beide programma's aansturen op de groei van hoogwaardige werkgelegenheid, die in de regio wenselijk is in combinatie met het daarbij passende niveau van onderwijs. Het programma Welvarend heeft veel raakvlakken met het programma *Aantrekkelijk*. In het bestemmingsplan en de milieuwetgeving worden immers aangegeven waar en onder welke voorwaarden de economische activiteiten kunnen plaatsvinden en waar de medewerkers en consumenten kunnen wonen. Daarnaast is het behouden en uitbreiden van een fraai en aantrekkelijk Rivierenlandschap een belangrijke voorwaarde voor de leefbaarheid en de omzet (-groei) in de toeristische sector.

De economische ontwikkeling van een gebied en de sterkte van bedrijsvennetwerken beïnvloeden de zelfstandigheid en de kansen en de onafhankelijkheid van de burgers. In die zin bestaat er een relatie met het programma Zelfredzaam. Veel raakvlakken tussen beide programma's bestaan er echter niet.

## **2.7 Betrokken actoren**

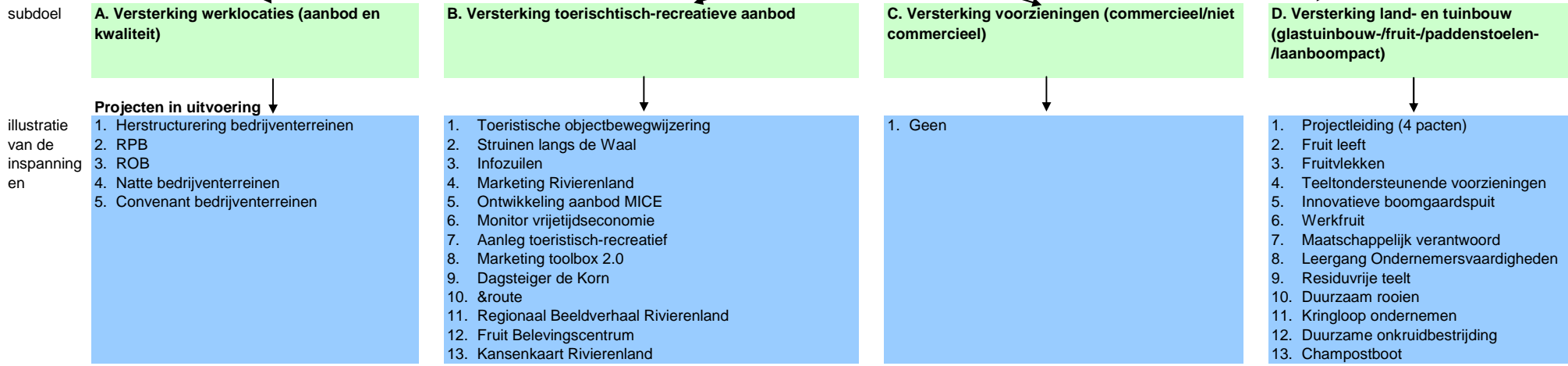
Bij de uitvoering van het programma zijn diverse actoren nu en in de toekomst betrokken. Welke partijen betrokken zijn bij de uitvoering van de diverse projecten en initiatieven is afhankelijk van de doelstelling en ambitie van de desbetreffende initiatief/project.

Concreet kunnen de volgende partijen/actoren worden geïdentificeerd die betrokken zijn bij de uitvoering en realisatie van ambities en doelstellingen van het programma:

- Gemeenten (incl. Druten) die aangesloten zijn bij Regio Rivierenland
- Provincie Gelderland
- Rijksoverheid
- Kamer van Koophandel
- MKB
- Bestuursdienst van Regio Rivierenland
- Bedrijfsleven/ondernemers
- Diverse stichtingen en NGO's

**Duurzame economische ontwikkeling van Rivierenland met een goed evenwicht tussen economische, sociale en ecologische aspecten**

\* toename welvaart  
 \* toename bestingen  
 \* toename investeringen  
 \* aantrekken bedrijven  
 \* toename werkgelegenheid  
 \* goede ruimtelijke inpassing



## Planning 2011 van het programma Welvarend Rivierenland

In het onderstaande schema ziet u de planning van de inspanningen die in 2011 worden uitgevoerd binnen het programma Welvarend. Het betreft een overzicht van de huidige stand van zaken van de lopende en voorgenomen inspanningen die bestaan uit projecten, projectinitiatieven, processen etc. Het is een momentopname en kan daarom afwijken van het inspanningenoverzicht zoals is opgenomen in de doelenboom. De inspanningen zijn zo veel als mogelijk ingedeeld per (sub) doel van het programma. De programmaraad Welvarend heeft aangegeven nog verdere prioritering aan te willen brengen voor de rest van de bestuursperiode in de keuze voor uitvoering van de projecten. Dit zal mede afhangen van de beschikbare formatie en middelen.

Per inspanning is aangegeven of er op dit moment al zekerheid is over voldoende middelen in menskracht en budget is om de uitvoering te realiseren. Deze inspanningen zijn met de kleur groen aangegeven. Daarnaast wordt in het schema aangegeven voor welke inspanningen er op dit moment nog geen voldoende middelen gevonden zijn. Deze inspanningen zijn met een oranje kleur gemerkt. Voor de inspanningen waarvoor nog geen dekking is gerealiseerd zal aan de programmaraad Bereikbaar een voorstel worden gedaan, gekoppeld aan een prioriteringsvoorstel.

Daar waar mogelijk zal zoveel als mogelijk op zoek worden gegaan naar (aanvullende) financieringsbronnen.

Doel	Inspanningen 2011	Opmerkingen
Aanbod werklocaties	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Regionaal Ontwikkelingsbedrijf (ROB) 1<sup>e</sup> fase</li> <li>2. Businessplan en masterplan 2<sup>e</sup> terminal en daarbij behorende watergebonden en waterverbonden bedrijventerrein(en)</li> <li>3. Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB)</li> <li>4. Locatieonderzoek zware milieucategorieën</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Op basis van go/no go besluit wordt een vervolg opgesteld voor 2012 en verder</li> <li>2. In de programmaraad van 14 maart is ingestemd met een voorstel hiervoor. Het Algemeen Bestuur besluit op 13 april over de gevraagde financiële middelen.</li> <li>3. Is onderdeel van de afspraken uit het RPB. Kan wellicht onderdeel zijn van 2.</li> </ol>
Kwaliteit werklocaties	Herstructureringsprogramma bedrijventerreinen	
Versterking land- en tuinbouw	<p>Projecten in het Fruitpact, Laanboompact, Glastuinbouwpact en Paddenstoelenpact</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Fruitvlekken</li> <li>2. Innovatie boomgaardspuit</li> <li>3. Werkfruit</li> <li>4. Maatschappelijk verantwoord ondernemen</li> <li>5. Leergangen ondernemersvaardigheden</li> <li>6. Residuvrije teelt</li> <li>7. Duurzaam rooien</li> <li>8. Kringloop ondernemen</li> <li>9. Duurzame onkruidbestrijding</li> <li>10. Champostboot</li> <li>11. Verduurzaming glas</li> <li>12. Ketengerichte afzet</li> <li>13. Integrale structuurvisie</li> <li>14. Versterking ondernemerschap</li> <li>15. Branding</li> <li>16. Ontwikkeling haven</li> <li>17. Energieneutraal produceren</li> <li>18. Technologische vernieuwing</li> <li>19. Draagvlakstudie Floriade</li> </ol>	<p>De provincie heeft tot nu toe de kosten voor projectmanagement betaald van de verschillende Pacten.</p> <p>Na de verkiezingen wordt besloten over een eventuele voortzetting hiervan.</p> <p>De nieuwe projecten zijn geïnitieerd vanuit de Pacten en zullen worden voorzien van een financieringsvoorstel.</p> <p>19. Als het Rivierenland in aanmerking wil komen voor de eventuele organisatie in 2022 dan moet men zich presenteren bij de Floriade in Venlo in 2012.</p>

Doel	Inspanningen 2011	Opmerkingen
Versterking voorzieningen voor toerisme en recreatie	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Toeristisch fietsroutenetwerk</li> <li>2. Toeristische objectbewegwijzering</li> <li>3. Struinen langs de Waal</li> <li>4. Infozuilen</li> <li>5. MICE</li> <li>6. Marketing Rivierenland</li> <li>7. Monitor Vrijetijdseconomie</li> <li>8. Fruitbelevingscentrum</li> <li>9. Rivierenland 2.0</li> <li>10. Kansenkaart Rivierenland</li> <li>11. Regionaal Beeldverhaal Rivierenland</li> </ol>	Er is sprake van een meerjarenprogramma van de toeristische sector dat vooral bestaat uit een groot scala aan projecten die bijdragen aan de kwaliteit van het het voorzieningenaanbod. Voor 2011 is een keuze gemaaktI in de prioritering van projecten. Voor de jaren daarna moet dat nog gebeuren.